

Protocol tegen Pesten en online pesten

Ericaschool

Vlaardingen

Inhoud

Pestprotocol Ericaschool.....	2
Voorwaarden.....	2
Plagen of pesten	2
Preventief	2
Regels	3
Sancties.....	4
Fase 1	4
Fase 2	5
Fase 3	5
Fase 4	5
Fase 5	5
Gedragscode veilig internet gebruik	6
Veilig	6
Lessen.....	6
Protocol leerlingen op de digitale snelweg	8
Doel van het protocol.....	8
Beleidsafspraken gebruik mobiele telefoons op school:.....	8
Verdergaande sancties	8
Ernstig misbruik.....	8
Protocol personeel op de digitale snelweg	9
Het stappenplan na een melding van onlinepesten	9
Leidraad voor een gesprek met de leerling die gepest wordt	11
Bijlage 2.....	12
Leidraad voor een gesprek met een leerling die pest	12
Bijlage 3.....	13
Wat kun je doen om digitaal pesten en misbruik te voorkomen?.....	13
Wat kun je tegen digitaal pesten en misbruik doen?	13
Bijlage 4.....	14
Protocol leerlingen gebruik internet en mobiele telefoon	14

Pestprotocol Ericaschool

Alle leerlingen moeten zich veilig kunnen voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen leerlingen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar hierop aanspreken. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle leerlingen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan.

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken. Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden:

Voorwaarden

Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwiigende groep), leerkrachten en de ouders/ verzorgers (hierna genoemd: ouders). De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld. Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen. Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak. Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren. Op iedere school is een vertrouwenspersoon aangesteld.

Plagen of pesten

Er is een belangrijk verschil tussen plagen en pesten. Plagen gebeurt met wederzijds respect en is op basis van vriendschap. Plagen moet iedereen leuk vinden! Pesten gebeurt niet op basis van vriendschap en is bedoeld om de ander te kwetsen of pijn te doen.

We spreken van pestgedrag als dezelfde leerling regelmatig en systematisch bedreigt en geïntimideerd wordt. Pesten is een vorm van geweld en daarmee grensoverschrijdend en zeer bedreigend.

Het verschil tussen plagen en pesten is erg belangrijk om aan kinderen duidelijk te maken. Een ander kind pesten en dan snel zeggen dat het plagen was, wordt niet als argument geaccepteerd bij ons op school. Want als de ander de plagerij niet als vriendschappelijk heeft ervaren, is er GEEN sprake van een plagerij en wordt het WEL pesten genoemd. Een belangrijk uitgangspunt is hoe de ander het voelt en dit gevoel nemen we serieus. Leerlingen worden per definitie serieus genomen in hun hulpvraag door de leerkracht of directie. Zij worden geholpen om een gesprek met de pester te voeren. Leerlingen kunnen praten, sorry zeggen en stoppen. Het mag niet zo zijn dat leerlingen over onze school zeggen dat ze regelmatig hebben gezegd dat ze werden gepest, maar dat niemand naar hen luisterde.

Preventief

Pesten is een probleem waarvoor wij gezamenlijk zorg dragen dat het ophoudt en van iedereen wordt verwacht dat hij/zij daaraan mee werkt. Ook wordt het pesten openlijk besproken in de groep, met collega's, met de IB-er, met de ouders, met de directie. Als we pesten uit de anonimiteit halen, heeft het veel minder kans om op te duiken, zich te ontwikkelen en zich vast te zetten. Een pestproject alleen is niet voldoende om een eind te maken aan het pestprobleem. Het is beter om het onderwerp regelmatig aan de orde te laten komen, zodat het ook preventief kan werken.

STIP

In alle groepen komen tijdens de lessen STIP, gezond gedrag en burgerschap de omgangsvormen en de regels zeer regelmatig per jaar aan de orde. Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, ruzies oplossen, met conflicten omgaan, met teleurstellingen omgaan, delen, vrienden maken en zo voort, komen regelmatig terug in gesprekken met de groep.

ZIEN

We hanteren ook het programma ZIEN als leerlingvolgsysteem waarbij we bijhouden hoe een leerling zich voelt en gedraagt.

VOORBEELD

Het voorbeeld van de leerkrachten (en thuis de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen

Regels

Personeel en ouders moeten alert zijn op hoe leerlingen met elkaar omgaan. Een effectieve manier om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, is het afspreken van regels. Wij hanteren schoolregels die op de website staan en in de groepsmappen zitten. Pesten krijgt geen kans als iedereen dezelfde afspraken en afspraken consequent nakomt.

Wij leren leerlingen dat het melden van pestgedrag geen klikken is.

Als een leerling zelf komt melden dat hij/zij gepest is, gaan we daar serieus mee om. We sturen die leerling niet weg met de boodschap "jij doet ook wel eens wat" of "los het zelf even op". We zorgen er altijd voor dat er een kort gesprekje is tussen de leerlingen die betrokken zijn bij het pestgedrag dat de melder heeft aangegeven.

Leerkrachten spreken ook leerlingen uit andere klassen aan als de regels overtreden worden of als er pestgedrag zichtbaar is. We nemen als collega's van de Ericaschool onze verantwoordelijkheid om pesten tegen te gaan en alert te zijn op een veilig klimaat voor de kinderen in de school.

Samenwerken zonder bemoeienissen: School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te lossen. Bij problemen van pesten zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders. De inbreng van de ouders blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.

In de groepen wordt in de eerste schoolweek, samen met de leerlingen de groepsregels opgesteld. Daarin worden omgangsafspraken positief opgeschreven (iedereen mag meespelen, we luisteren naar elkaar). De leerlingen ondertekenen waar mogelijk deze groepsregels. Gedurende het schooljaar verwijst men naar de groepsregels zodra daar aanleiding toe is. Soms benadrukt de leerkracht een van de regels specifiek, bijvoorbeeld voorafgaande aan het buitenspelen.

Voorbeeld:

Contract "veilig in school"

Ik vind dat iedereen zich veilig moet voelen op de Ericaschool. Daarom hou ik mij aan de volgende afspraken:

Ik accepteer de ander zoals hij is en ik discrimineer niet

Ik scheld niet en doe niet mee aan uitlachen en roddelen

Ik blijf van de spullen van een ander af

Als er ruzie is speel ik niet voor eigen rechter

Ik bedreig niemand, ook niet met woorden

Ik neem geen wapens of drugs mee naar school

Ik gebruik geen geweld

Als iemand mij hindert vraag ik hem of haar duidelijk daarmee te stoppen

Als dat niet helpt, vraag ik een docent om hulp

Op het moment dat er stagnaties zijn, wordt er ingegrepen en wordt de IB-er van de school erbij betrokken. Daarna volgen de procedures zoals we die hanteren in ons zorgsysteem.

Voorbeeld:

REGELS DIE GELDEN IN ALLE GROEPEN
1. Doe niets bij een ander kind, wat je zelf ook niet prettig zou vinden
2. Kom niet aan een ander als de ander dat niet wil.
3. We noemen elkaar bij de voornaam en gebruiken geen scheldwoorden
4. Als je kwaad bent ga je niet slaan, schoppen, krabben (je komt niet aan de ander). Probeer eerst samen te praten. Ga anders naar de meester of de juf.
5. Niet: zomaar klikken. Wel: aan de juf of meester vertellen als er iets gebeurt wat je niet prettig of gevaarlijk vindt
6. Vertel de meester of de juf wanneer je zelf of iemand anders wordt gepest.

7. Blijft de pester doorgaan dan aan de meester of juf vertellen. Kinderen die pesten zitten zelf in de nesten !
8. Word je gepest praat er thuis ook over, je moet het niet geheim houden.
9. Uitsluiten, roddelen en dingen afpakken of kinderen buitensluiten vinden we niet goed.
10. Niet aan spullen van een ander zitten
11. Luisteren naar elkaar
12. Iemand niet op het uiterlijk beoordelen of beoordeeld worden
13. Nieuwe kinderen willen we goed ontvangen en opvangen. Zij zijn ook welkom op onze school.
14. Opzettelijk iemand pijn doen, opwachten buiten school, achterna zitten om te pesten is beslist niet toegestaan.
15. Probeer ook zelf een ruzie met praten op te lossen. Na het uitpraten kunnen we ook weer vergeven en vergeten.

Deze regels gelden op school en tijdens schoolse activiteiten.

Zowel schoolregels als groepsregels zijn zichtbaar in de school opgehangen.

Voorbeelden van pestgedrag:

Met woorden:	vernederen, belachelijk maken schelden, dreigen met bijnamen aanspreken gemene briefjes, mailtjes, sms-jes schrijven
Lichamelijk:	trekken aan kleding, duwen en sjorren schoppen en slaan krabben en aan haren trekken wapens gebruiken
Achtervolgen:	opjagen en achterna lopen in de val laten lopen, klem zetten of rijden opsluiten
Uitsluiting:	doodzwijgen en negeren uitsluiten van feestjes bij groepsopdrachten
Stelen en vernielen:	afpakken van kledingstukken, schooltas, schoolspullen kliederen op boeken banden lek prikken, fiets beschadigen
Afpersing:	dwingen om geld of spullen af te geven het afdwingen om iets voor de pestende leerling te doen.

Uiteraard is deze lijst niet uitputtend en we zullen er rekening mee moeten houden dat er steeds weer nieuwe vormen zullen opduiken. En bovendien zijn dit zeer ernstige uitingen van pesten. Onze grenzen van wat we niet meer accepteren liggen niet bij de meest ernstige gedragingen. Onze grenzen liggen bij het woord STOP. Zodra iemand zijn/haar grens aangeeft door stop te zeggen, houdt de ander op. Dit uitgangspunt is het meest helder voor iedereen en geeft de meeste veiligheid aan allen omdat daardoor geen discussie hoeft te ontstaan over hoe iets is bedoeld.

Als er ondanks de stopregel sprake blijft van het overtreden van andermans grenzen, is het een recht en een plicht van de leerling om dit bij de leerkracht te melden. De leerkracht neemt dit signaal altijd serieus en brengt de beide partijen bij elkaar. De afspraken die daaruit voortkomen, worden in de groep besproken en door de groep wordt ook gecontroleerd of de gemaakte afspraak wordt nagekomen.

Sancties

Als de leerling blijft doorgaan met het overtreden van andermans grenzen, dan kan de leerling worden bestraft. De straf is opgebouwd in 5 fases; afhankelijk van hoelang de pester door blijft gaan met zijn/haar pestgedrag en geen verbetering vertoont in zijn/haar gedrag.

Fase 1

Het bestraffen van pestgedrag kan verschillende vormen hebben:

Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn/haar rol in het pestprobleem.

Eén of meerdere pauzes binnen blijven.

Nablijven tot alle leerlingen naar huis vertrokken zijn. Door gesprekken tijdens dit nablijven de leerling bewust maken van wat zijn gedrag bij een ander aanricht.

Afspraken maken met de pester over ander gedrag en voor een periode van 6 weken worden deze afspraken wekelijks geëvalueerd.

De leerkracht registreert alle maatregelen rondom de pester en het slachtoffer in het persoonlijke dossier van de leerling.

Fase 2

Een gesprek met de ouders als de voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd in het dossier van de pester en van het slachtoffer.

Stappenplan pestcontract Individueel:

- Stap 1: Gesprek eigen leerkracht/leerling en directie.
- Stap 2: Contact ouders met de leerkracht.
- Stap 3: Gesprek ouders met de directie.
- Stap 4: Ondertekening van het pestcontract.

De groep:

- Stap 1: Leerkracht signaleert veel problemen en brengt deze in kaart.
- Stap 2: Leerkracht heeft een gesprek met de groep.
- Stap 3: Directeur heeft een gesprek met de groep, waar de leerkracht bij aanwezig is.
- Stap 4: School heeft contact met de ouders (brief, ouderavond).
- Stap 5: De hele groep ondertekent het pestcontract

Fase 3

Als voorgaande acties op niets uitlopen wordt deskundige hulp **ingeschakeld via het CVB**.

Fase 4

Bij aanhoudend pestgedrag wordt de pester (al dan niet tijdelijk) overgeplaatst naar een andere groep.

Fase 5

In extreme gevallen kan een pester geschorst of verwijderd worden. Zie daarvoor het schorsing- en verwijdering beleid.

Gedragscode veilig internet gebruik

Op de Erica school kunnen leerlingen en leerkrachten gebruik maken van internet.. De software die wij gebruiken voor de hoofdvakken verwijst meer en meer naar internetsites voor aanvullend actueel of alternatief materiaal. Leerlingen hebben ook steeds vaker smartphones bij zich, waarmee ze kunnen bellen, sms-en en internetten..

Veilig

Wij maken zoveel mogelijk gebruik van www.kennisnet.nl met zijn eigen Nederlandstalige zoekmachine. Deze leidt in principe naar Nederlandstalige sites die geselecteerd en beschermd zijn, waardoor zaken als racistische uitingen en pornografie grotendeels zijn afgeschermd. Leerlingen kunnen echter ook andere zoekmachine gebruiken. Het blijft daarom noodzakelijk om goede afspraken te maken met de leerlingen en de ouders over het internetgebruik bij ons op school.

Lessen

Vanaf VSO 1 wordt elk leerjaar aan het begin van het schooljaar in een aantal lessen aandacht besteed aan veilig surfen op het World Wide Web. We gebruiken daarvoor de lesmaterialen van Diploma Veilig Internetten van www.kennisnet.nl. Alle leerlingen sluiten jaarlijks deze lessencyclus af met een Veilig Internet Diploma. De herhaling moet zorgen voor inprenten van het belang.

De inhoud van de lessen Diploma Veilig Internet gaan over:

- Ik surf veilig
- Leerlingen weten hoe zij moeten zoeken op het internet
- Leerlingen weten of en wanneer de informatie betrouwbaar is.
- Wat is e-mail
- Leerlingen zijn zich bewust van privacygevoelige informatie.
- Leerlingen weten om te gaan met ongewenste e-mail
- Leerlingen weten spam en "doorstuur"emailtjes zijn.
- Leerlingen weten waar een goed wachtwoord aan moet voldoen.
- Wie ben jij op het internet?
- Leerlingen weten wat privégegevens zijn.
- Leerlingen zijn zich bewust van hoe ze moeten omgaan met het verstrekken van privé- gegevens op internet.
- Leerlingen zijn zich bewust dat personen zich op internet anders kunnen voordoen dan ze in werkelijkheid zijn.
- Leerlingen zijn zich bewust dat ze geen privé-gegevens doorgeven via een chatbox.
- Leerlingen zijn zich bewust dat niet alles wat online staat berust op waarheid.
- Blijf lekker buiten
- Leerlingen weten wat virussen zijn.
- Leerlingen weten ze met virusmails moeten doen.
- Leerlingen zijn zich bewust dat banners/pop-ups die kunnen leiden naar onveilige sites.
- Leerlingen weten hoe ze moeten omgaan met uitnodigende banners/pop-ups op internet.
- Leerlingen zijn zich bewust dat "doorstuur" mailtjes niet waarheidsgetrouw zijn.
- Leerlingen weten om te gaan met e-mail die niet vertrouwd is.
- Digitaal pesten
- Leerlingen zijn zich bewust dat pesten niet kan en niet mag.
- Leerlingen weten om te gaan met pestmail.
- Leerlingen weten om te gaan met vervelende chatters.
- Leerlingen zijn zich bewust dat het kraken van een e-mailadres/MSN-account niet mag.
- Leerlingen zijn zich bewust dat het kraken van een account ook pesten is.
- Leerlingen zijn zich bewust van de noodzaak van een goed wachtwoord.
- Lang, langer, langst
- Leerlingen weten wat RSI is.
- Leerlingen weten wat de beste houding achter de computer is en weten deze kennis te gebruiken door van houding te veranderen.

- Leerlingen weten wat te doen bij lichamelijke klachten.
- Leerlingen zijn zich bewust van de gevaren van een computerverslaving.
- Internet is cool
- Leerlingen zijn zich bewust van eigen handelen op internet.
- Leerlingen weten zich online te gedragen.
- Leerlingen spreken anderen aan op hun internetgedrag.
- Leerlingen bespreken het internetprotocol met hun ouders.
- Leerlingen stellen voor thuis een protocol op..

Protocol leerlingen op de digitale snelweg

Dit beleid geldt voor alle persoonlijke elektronica, zoals mobiele telefoons, mp3-spelers, iPods, Nintendo DS, tablets, iPads e.a.

Doel van het protocol

- Eenduidigheid in omgaan met mobiele telefoons (en overige elektronica) voor Leerlingen en ouders. Voor personeel is de gedragscode omschreven in het veiligheidsplan
- Voorkomen van gebruik en/of misbruik van mobiele telefoons onder schooltijd, van 8.15 tot 15.15u.
- Duidelijkheid m.b.t. actie school n.a.v. gebruik en/of misbruik van mobiele telefoons onder schooltijd.

Beleidsafspraken gebruik mobiele telefoons op school:

- Leerlingen nemen op eigen risico een mobiele telefoon mee naar school. Bij het betreden van de school moeten de telefoons worden uitgezet en aan het eind van de schooldag buiten weer aangezet worden. School is op geen enkele wijze verantwoordelijk te stellen voor het kapot gaan of kwijtraken van de telefoon. De VSO groep 1 t/m 3 leerlingen leveren de telefoon in bij binnenkomst in de groep en de bewaarmandjes gaan in een kluisje. Om 15.15 uur worden de spullen uit de kluis weer aan de leerlingen gegeven.
- Onder oneigenlijk gebruik verstaan wij onder andere; het aan hebben staan van de mobiele telefoon binnen het schoolterrein, het versturen en ontvangen van berichtjes, via welke dienst of vorm van social media dan ook, bellen of een gesprek aannemen, het maken van foto's, filmpjes etc. met en zonder toestemming van degene die op beeld genomen wordt.

Ernstig misbruik

Bij constatering van ernstig misbruik van de mobiele telefoon onder schooltijd bestaat de mogelijkheid dat het kind wordt geschorst. Onder ernstig misbruik verstaan wij het gebruik van de mobiele telefoon of beeldmateriaal gemaakt tijdens schooluren, waarbij een of meerdere andere leerlingen, personeel, of personen op welke manier dan ook betrokken bij de school in hun privacy of welbevinden geschaad worden. Het is aan de leerkracht en directie te beslissen wanneer deze maatregel in werking gesteld wordt. Deze schorsing wordt besproken in een gesprek met het kind, de ouders/verzorgers, de leerkracht en de directie en vervolgens schriftelijk bevestigd.

Bij strafbare feiten, zoals schending van de privacy en ander ernstig misbruik kan melding bij de wijkagent gemaakt en/of aangifte gedaan.

Protocol personeel op de digitale snelweg

Op school wordt internet gebruikt voor educatieve doeleinden.

Er wordt aan kinderen uitgelegd waarom zij bepaalde sites wel of niet mogen bekijken.

De leerkrachten van de VSO groepen behandelen de lessen Diploma Veilig Internet van www.kennisnet.nl

- Privacygevoelige informatie mag niet op het openbare deel van het net terechtkomen.
- Voor e-mail geldt ook het briefgeheim, maar op grond van hun pedagogische verantwoordelijkheid mogen de leerkrachten, als daar aanleiding toe is, email van hun kinderen bekijken.
- Zowel vanuit thuis of vanuit school is het niet toegestaan te chatten met kinderen. De scheidslijn tussen privé en zakelijk/professioneel zou daarmee overschreden worden.
- Voor het verzenden van e-mail naar kinderen en ouders maken we uitsluitend gebruik van het school-email account van Stichting Wijzer.com.
- De e-mail dient gericht te zijn op het onderwijs dat in de groep of op school gegeven wordt en is passend binnen de visie van de school.
- Persoonlijke- sociaal-emotionele inhoud worden bij voorkeur niet per e-mail afgehandeld..
- E-mail wordt uitsluitend gebruikt voor mededelingen, het versturen van documenten en het maken van afspraken. E-mail wordt zeker niet gebruikt om te discussiëren, emoties te uiten of conflicten op te lossen. We gaan als personeel professioneel met e-mail om.
- Personeel accepteert geen leerlingen als vriend op social-media als Twitter of Facebook. Met het accepteren van ouders van leerlingen gaan we uiterst voorzichtig om en doen dat alleen als de band in de privésfeer dermate vertrouwd en veilig is dat het elkaar volgen via social-media geen belemmering oplevert in de professionele contacten met deze ouders als er over hun kind gesproken moet worden.
- Personeel doet op internet en/of via de social-media geen uitlatingen over de school, de leerlingen, de ouders, andere personeelsleden of alle andere zaken die school betreffen. We houden school en social-media als privé communicatiemogelijkheid strikt gescheiden.
- De mobiele telefoon van personeel staat tijdens de lesgevende uren op "uit". Aanhouden van de telefoon kan alleen in uitzonderingssituaties en bijzondere gevallen en wordt door gegeven aan de coördinatoren.
- De personeelsleden voeren geen privégesprekken waar kinderen bij zijn, dus niet in de klas of hoorbaar voor anderen op de gang.
- Personeelsleden doen hun best om zoveel mogelijk de privételefoontjes buiten de lesgevende tijden te voeren.
- Bellen, sms-en en het gebruik van social media wordt in principe tijdens de lessen niet toegestaan tenzij er een dringende reden toe is, waar de directie van op de hoogte wordt gebracht.
- Personeel zet geen zaken op de digitale snelweg waar de school door in diskrediet kan worden gebracht.

Het stappenplan na een melding van online pesten

1. **Bewaar de berichten.** Probeer de berichten waarin het pestgedrag voorkomt te bewaren. Vertel leerlingen hoe ze dat kunnen doen (afdrukken, selecteren en kopiëren, gesprekken opslaan).
2. **Blokkeren van de afzender.** Leg de leerling zo nodig uit hoe hij/zij de pest- mail kan blokkeren.
3. **Probeer de dader op te sporen.** Soms is de dader te achterhalen door uit te zoeken van welke computer op school het bericht is verzonden. Neem contact op met de ICT-coördinator of de systeembeheerder. Het is mogelijk om van het IP adres van de e-mail af te leiden van welke computer het bericht is verzonden. Ook is er van alles mogelijk via de helpdesk.
4. **Neem contact op met de ouders van de gepeste leerling.** Geef de ouders voorlichting over welke maatregelen zij thuis kunnen nemen.
5. **Verwijs de ouders zo nodig door.** Er zijn twee telefoonnummers die ouders kunnen bellen met vragen, namelijk:

0800-5010: de onderwijstelefoon

0900-11131113: de vertrouwensinspectie

6. Adviseer aangifte. In het geval dat een leerling stelselmatig wordt belaagd is er sprake van stalking en dan kunnen de ouders aangifte doen. Ook wanneer het slachtoffer lichamelijk letsel of materiële schade is toegebracht, kan de politie worden ingeschakeld. Zo nodig kun je verwijzen naar Bureau Slachtofferhulp (www.slachtofferhulp.nl, tel: 0900-0101)

7. De hulpverlener. Verwijs de pester en/of de gepeste door naar de hulp verlener wanneer verdere begeleiding nodig is.

Bijlage 1

Tips voor een gesprek met de leerling die gepest wordt

Feiten

Klopt het dat je gepest wordt? (h)erkenning van het probleem

Door wie wordt je gepest? (doorvragen: zijn er nog meer?)

Waar word je gepest? (doorvragen: zijn er nog meer plekken?)

Hoe vaak wordt je gepest?

Hoe lang speelt het pesten al?

Weten je ouders of andere personen dat je gepest wordt?

Wat heb je zelf tot nu toe aan het pesten proberen te doen?

Zijn er jongeren die jou wel eens proberen te helpen?

Wat wil je dat er nu gebeurt; wat wil je bereiken?

Aanpak

Bespreek samen met de leerling wat hij/zij kan doen tegen het pesten en bekijk waar de leerling aan wil werken om de situatie te verbeteren. Let daarbij op de volgende aspecten:

Hoe communiceert de leerling met anderen?

Welke lichaamstaal speelt een rol?

Hoe gaat de leerling om met zijn gevoelens en hoe maakt hij deze kenbaar aan anderen?

Heeft de leerling genoeg vaardigheden om weerbaarder gedrag te tonen naar de pester?

Gepeste jongeren lopen vaak rond met het gevoel dat er iets mis is met ze. Daardoor hebben ze moeite om voor zichzelf op te komen. Ergens is er iets in zichzelf dat de pester gelijk geeft.

Besteed hier aandacht aan want **niemand kan een ander klein maken zonder diens toestemming.**

Bijlage 2

Tips voor een gesprek met een leerling die pest

Het doel van dit gesprek is drieledig:
 de leerling confronteren met zijn gedrag en de pijnlijke gevolgen hiervan
 Achterliggende oorzaken boven tafel proberen te krijgen
 Het schetsen van de stappen die volgen wanneer het pestgedrag niet stopt

Confronteren

Confronteren en kritiek geven is niet hetzelfde. Confronteren is: probleemgericht en richt zich op gedrag wat waar te nemen is. Zodra we interpretaties gaan geven aan gedrag, wordt het persoonsgericht, bijvoorbeeld: je hebt cola in de tas van Piet laten lopen. Dat doe je zeker omdat je graag de lolligste bent! Zodra we gaan interpreteren reageren we een gevoel van frustratie op die ander af en zijn we gestopt met confronteren en begonnen met kritiseren. relatiegericht. Je bent heel duidelijk op de inhoud, in wat je wilt en niet wilt maar met behoud van de relatie, bijvoorbeeld. Ik vind dat je heel erg gemeen doet tegen haar en ik wil dat je daarmee ophoudt. **Zeg nooit: Je bent heel gemeen.** Je wilt duidelijk verder met de jongere. Kritiek op de persoon voelt als een beschuldiging/afwijzing. Eigenlijk zeg je daarmee dat de pester een waardeloos mens is. specifiek blijven. Je benoemt de situatie waar het over gaat en vermijdt woorden als altijd, vaak en meestal. Kritiek wordt vaak algemeen. veranderingsgericht. Je stelt zaken vast en gaat vervolgens inventariseren hoe het anders kan.

Achterliggende oorzaken

Nadat het probleem benoemt is, richt jij je op het waarom? Hoe komt het dat je dit gedrag nodig hebt? Wat levert het jou op? Wat reageer je af op die ander? Etc.
 Maak duidelijk dat er een tekort aan empathisch vermogen zichtbaar wordt in dit gedrag. Wat ga je daaraan doen? Biedt zo nodig hulp aan van de counselor (op vrijwillige basis).

Het pestgedrag moet stoppen

Wees duidelijk over de stappen die volgen, wanneer het pestgedrag niet stopt (zie richtlijnen pesten).

Bijlage 3

Tips: Wat kun je doen om digitaal pesten en misbruik te voorkomen?

Bedenk dat niet alles waar is, wat je op het internet tegenkomt.

Gebruik een apart hotmail adres om jezelf te registreren op websites. Kies een e-mailadres dat niet je eigen voor- en achternaam volledig weergeeft.

Gebruik altijd een bijnaam als chat.

Zorg dat je wachtwoorden geheim blijven en niet makkelijk te raden zijn. Als anderen wel binnen zijn gekomen, neem dan contact op met de beheerder van de site.

Als je een vervelend gevoel hebt over iets wat je hebt gezien of meegemaakt, vertrouw dan op je gevoel en vertel het aan iemand die je vertrouwt.

Blijf zelf respectvol naar anderen, scheld niet terug.

Ga weg uit de chatroom als er iets vervelends gebeurt.

Verwijder onbekende mensen uit je contactlijst.

Bel of mail niet zomaar met personen die je alleen van internet kent, spreek niet met ze af zonder dat je ouders dit weten.

Verstuur zelf geen flauwe grappen, dreigmail of haatmail

Geef geen persoonlijke informatie aan mensen die je alleen van chatten kent. Let vooral op bij foto's van jezelf. Als je een foto op internet zet, kan deze gemakkelijk gekopieerd en op een andere website geplaatst worden. Zo kan hij jarenlang terug te vinden zijn. Foto's kunnen ook bewerkt worden.

Wees zeer voorzichtig met het gebruik van je webcam. Jouw beelden kunnen worden opgeslagen en gebruikt worden om ze aan andere personen te laten zien of voor doeleinden gebruikt worden die jij niet wilt.

Wat kun je tegen digitaal pesten en misbruik doen?

Niet persoonlijk opvatten als het van mensen komt die je niet kent. De anonimiteit van internet maakt dat mensen makkelijker gaan schelden.

Reageer niet op pestmails of andere digitale pesterijen. Verwijder de e-mail zo mogelijk zonder hem te openen. Als je niet reageert, gaan pesters vaak op zoek naar iemand anders om te pesten.

Blokkeer de afzender. Als het gaat om sms'jes op de mobiele telefoon, dan heb je soms de mogelijkheid om nummers te blokkeren.

Bewaar de bewijzen. Maak een print of sla ze op. Van het IP adres van de e-mail kan soms worden afgeleid, van welke computer de e-mail verzonden is. Een provider heeft vaak een helpdesk die klachten over nare mail aan kan nemen. Men heeft daar ook de technische mogelijkheden om na te gaan wie de mail heeft verstuurd. Bel de helpdesk op.

Ga naar je mentor of afdelingsleider toe op school. Deze zal je verder helpen om het pestgedrag te stoppen.

Bij stalken kun je aangifte doen bij de politie. Het is strafbaar. Voor meer informatie over aangifte doen: www.pestenslaf.nl

Bijlage 4**Protocol leerlingen gebruik internet en mobiele telefoon**

- ✓ Ik geef nooit zonder toestemming van de leerkracht persoonlijke informatie door op internet, zoals namen, adressen en telefoonnummers. Ook verstuur ik bij e-mailberichten nooit foto's van mezelf of van anderen zonder toestemming van de leerkracht.
- ✓ Als ik per ongeluk een "foute" site open, dan doe ik de klep van mijn laptop dicht of sluit ik de computer af en meld ik dat meteen bij de leerkracht. De leerkracht kan dan actie ondernemen om herhaling te voorkomen. Als ik me aan de internetafspraken houd, dan is het niet mijn schuld dat ik zulke informatie tegenkom.
- ✓ Ik maak nooit zonder toestemming van de leerkracht via internet afspraken met iemand die ik persoonlijk niet ken
- ✓ Ik beantwoord nooit e-mail waarbij ik me niet prettig voel of waar dingen in staan waarvan ik weet dat dat niet hoort. Ik vertel dit aan de leerkracht, zodat die actie kan ondernemen om dit soort e-mails te stoppen. Het is niet mijn schuld dat ik zulke e-mails krijg en ik verstuur ook niet zulke e-mails
- ✓ De leerkracht weet van te voren wat ik op internet ga doen
- ✓ Ik mag alleen met toestemming gegevens van het internet downloaden.
- ✓ Bij gebruik van een zoekmachine gebruik ik normale woorden (zoektermen). Ik zoek geen woorden die te maken hebben met grof taalgebruik, racisme, discriminatie, seks, porno of geweld. Ik zoek ook geen plaatjes op die gruwelijk zijn.
- ✓ Ik koop of bestel geen spullen via internet
- ✓ Ik maak geen gebruik van chatboxen
- ✓ Ik verander niks aan de instellingen van de computer (bijvoorbeeld screensavers, desktop enzo). Ook installeer ik zelf geen programma's als er software is die dit wel van mij vraagt
- ✓ De printer mag alleen met toestemming van de leerkracht gebruikt worden.
- ✓ Ik weet dat alle pagina's die ik open, door de juf of de meester gecontroleerd kunnen worden.
- ✓ Ik mag in de school of tijdens de schoolgaande uren niet met mijn mobiele sms-en of bellen of internetten. Na school mag ik de mobiele wel gebruiken om afspraken te maken. De schooltelefoon is daarvoor ook altijd beschikbaar.
- ✓ De mobiele telefoon staat tijdens de schoolgaande uren altijd op "stil"/ uit en ligt in de VSO groepen 1 t/m 3 in de kluis.
- ✓ Ik weet dat ik 1 maand niet op internet mag als ik een regel overtreed

Naam leerling..... datum

Handtekening

Naam leerkracht.....
paraaf

Dit protocol ondertekenen de leerlingen van de groepen 7, 8 en alle leerlingen van het VSO elk schooljaar opnieuw in augustus/september.